

Evropski zavezniški sistem ali Bismarckov sistem

- čas: konec 19.stol., začetek 20.stol.
- hiter razvoj
- oboroževalna tekma med državami, vojaški vzpon(Nemčija)
- v svetu še vedno prevladuje Evropska politika-težnje po hegemoniji in želja po izravnavi moči
- konflikti med vodilnimi državami
- oblikovanje sistemov zvez (glavni oblikovalec zvez je Bismarck-protislovna diplomacija)
- Nemčija:
 - o konec 19.stol. je že med velesilami
 - o naraščanje prebivalstva
 - o velika industrijska proizvodnja
 - o postaja resna tekmica drugim državam, širi agresivni nacionalizem=ogroža mir-Bismarck prepričuje države, da se nimajo česa bati
 - o Nemški imperializem:
 - zunanje politične poteze
 - krepijo nacionalizem-podpora prebivalstva
 - konservativci=nacionalisti, nem. nacionalistične organizacije, podpora industrialcev
 - o politiko vod vojska, uradništvo, sam cesar
- tudi druge države so širile nacionalizem: Avstrija, Rusija, Osmansko Cesarstvo, Madžarska, Češka, Poljska, nacionalizem J Slovanov, Bolgarija, Litva, Latvija, Estonija, Finska, Srbija(povod za 1.sv.vojno)

1. Zakaj je nastal evropski sistem in na čemu je temeljil? Kdo je Bismarck?

- Nastane zaradi težnje po hegemoniji Evropskih držav (vsaka država želi prevladati-toda nobena ni dovolj močna)
- temelji na tajni diplomaciji in protislovju (države prehajajo iz ene zveze v drugo)
- Otto von Bismarck:
 - o iz stare pruske veleposestniške družine
 - o dober diplomat(premišljen-ne kot Wilijem), pruski poslanec v nemški skupnosti, pruski veleposlanik, nemški kancler
 - o njegovo delo, zasluge:
 - + zedini Nemčijo-tako postane odločujoča v svetovni politiki-nastanek NEMŠKEGA CESARSTVA
 - zagovarja močno vojsko Prusije
 - + Prusiji želi podrediti S Nemčijo

2. Dopiši pomen posameznim zvezam:

- (1879) Nemčija - Avstro-Ogrska:dvozveza, podpišeta vojaško pomoč, ob morebitni vojni z Rusijo (širitev na Balkan)
- (1882) Nemčija- A-O - Italija: trozveza za osamitev Francije
- (1887) Nemčija - Rusija: medsebojno varovanje, preprečitev povezave med Rusijo in Francijo

- (1887) VB - Italija: sredozemska pogodba, za ohranitev ravnotežja sil- VB bi dobila pot na Bliž.v, utrditev A-O na Balkanu:Nemčija se nemore spreti z A-O,Rusijo
- (1892) Rusija - Francija: obrambna zveza proti Nemčiji, A-O, Italiji
- (1902) Francija - Italija:
- (1904) Francija - VB:(kolonialni tekmici) **srčna zveza**-razrešitev kolonialnih sporov v Egiptu, Maroku, sklenitev političnega zavezništva, sodelovanje v vojni proti Nemčiji(VB-Nemčija postaja pomorsko močna, Fr:revanšizem iz Prusko-Fr.vojn)
- (1907) Rusija - VB: rešitev spora v Perziji(Iran), Afganistanu, Tibetu
- (1912) Francija - VB: dogovor o sodelovanju v morebitni vojni
 - Bismarck je tako vse države **spretno** povezal z zvezami in pogodbami

3. Tako sta se v Evropi v zadnjem desetletju pred 1.sv.vojno izoblikovala dva politična/vojaška tabora:

• CENTRALNI TABOR:	→ ANTANTNI TABOR:
<ul style="list-style-type: none"> o Nemčija o A-O o Italija (najšibkejša) o Turčija 	<ul style="list-style-type: none"> o Francija-revanšizem, problemi z Nemčijo zaradi kolonij, ko Wilijam odstavi Bismarcka o VB-hoče dokazati prevlado na morju o Rusija